

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

वन अधिकाऱ्यांकरिता परीक्षा

मुंबई, गुरुवार, दिनांक २० जुलै २००६

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक ३

प्रोसिजर आणि अकाऊंट्स

बॉम्बे फॉरेस्ट मॅन्युअल, व्हॉल्यूम्स १, २ आणि ३, इ.

(पुस्तकांसह)

सूचना.—(१) प्रत्येक प्रश्नाचे गुण त्या प्रश्नाच्या समोरील समासात दाखविले आहेत.

(२) उत्तराच्या पुष्ट्यर्थ नियमातील तरतुदी नमूद करा.

(३) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

	गुण
१. खालीलपैकी पाचवर टिप्पणी लिहा :—	३०
(अ) जडवस्तूसंग्रह नोंदवही आणि त्याचे सत्यापन	
(ब) अंतर्गत लेखा परीक्षणाचे महत्त्व	
(क) रोपवन नोंदवही	
(ड) रुपये ५०,००० चे वरची किंमतीच्या वस्तुची खरेदीबाबत पद्धती	
(ई) तांत्रिक मंजूरी	
(फ) राज्यस्तरीय वन्यजीव सल्लागार मंडळ	
(ग) अभयारण्यात जनावरांची चराई.	
२. (अ) खालील अधिकाऱ्यांचे वन संरक्षणबाबत कर्तव्ये विशद करा :—	२०
(१) वन परिक्षेत्र अधिकारी (३) वनरक्षक	
(२) वनपाल (४) विभागीय वन अधिकारी (दक्षता).	
(ब) खालीलपैकी पाच इंग्रजी संक्षिप्त रूपांचे पूर्ण रूप (इंग्रजीमध्ये) लिहा :—	१०
(१) GIS (४) VAT	
(२) GPS (५) DCT.	
(३) PMW	
३. खालील बाबीतील फरक स्पष्ट करा (कोणतेही पाच) :—	३०
(अ) हक्क आणि सवलती (ड) महसुली व भांडवली खर्च	
(ब) राखीव आणि संरक्षित वन (ई) तात्पुरते व कायमस्वरूपी अमान्य प्रमाणक	
(क) साठाचित्रण आणि वृक्षगणना (फ) किरकोळ आणि जबर शिक्षा.	
४. खालील बाबी स्पष्ट करा (कोणतेही पाच) :—	३०
(अ) फॉर्म नं. १ (ड) कूप	
(ब) वन्य जीवांचे राहण्याचे ठिकाण (ई) वन्य जीव संरक्षण कायदा, १९७२ चे शेड्यूल एक	
(क) प्राकृतिक पुनर्निर्मिती (फ) उपचार नकाशा.	
५. खालील बाबींचे महत्त्व संक्षिप्तमध्ये लिहा (कोणतेही पाच) :—	३०
(अ) वार्षिक प्रशासनिक अहवाल (ड) आदेश पुस्तिका	
(ब) नियंत्रण प्रपत्र (ई) क्षेत्रिय निरीक्षण	
(क) वनखण्ड इतिहास (फ) मोजमाप पुस्तिका.	
६. (अ) 'समरी ट्रायल' ची पद्धती स्पष्ट करा आणि या तरतुदीची वन गुन्ह्याबाबत महत्त्व	१५
विशद करा.	
(ब) 'संरक्षण' उपाय क्रमांकाची पद्धती स्पष्ट करा व वन गुन्ह्याबाबत महत्त्व	१५
विशद करा.	

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

8.9

EXAMINATION FOR FOREST OFFICERS

MUMBAI, THURSDAY, 20TH JULY 2006

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(Full Marks—150)

PAPER III

PROCEDURE AND ACCOUNTS

BOMBAY FORESTS MANUAL, VOLUMES I, II AND III, ETC.

(With Books)

- N.B.*—(1) The marks for each question are indicated in the margin.
 (2) Quote relevant rules and paragraphs in support of your answers.
 (3) Solve any *five* questions.

	Marks
1. Write short notes on (any <i>five</i>):—	30
(a) Dead stock register and its verification	
(b) Importance of 'internal audit'	
(c) Plantation register	
(d) Procedure for purchase of an item costing more than Rs. 50,000	
(e) Technical Sanction	
(f) State Wildlife Advisory Board	
(g) Cattle grazing in Sanctuary.	
2. (a) Elaborate the duties of following Officers regarding forest protection :—	20
(i) Range Forest Officer (iii) Forest guard	
(ii) Forester (iv) D.F.O. (Vigilance).	
(b) Write full form of following abbreviations :—	10
(i) GIS (iv) VAT	
(ii) GPS (v) DCT.	
(iii) PMW	
3. Distinguish between the following (any <i>five</i>):—	30
(a) Rights and Privileges	
(b) Reserve and Protected Forest	
(c) Stockmapping and Enumeration	
(d) Capital and Revenue expenditure	
(e) Temporary and Permanently Disallowed Voucher	
(f) Minor and Major Punishment.	
4. Explain the following (any <i>five</i>):—	30
(a) Form No. 1 (d) Coupe	
(b) Wildlife habitat (e) Schedule I of Wildlife (Protection) Act, 1972	
(c) Natural regeneration (f) Treatment map.	
5. Mention in brief the significance of the following (any <i>five</i>):—	30
(a) Annual Administrative Report (d) Order Book	
(b) Control Forms (e) Field Inspection	
(c) Compartment History (f) Measurement Book	
6. (a) Explain the procedure for 'Summary Trial' and State significance of this provision for forest offences.	15
(b) Explain the procedure for drawing a 'Panchanama' and mention its	15